

Beleid veilige gemeente en vertrouwenspersoon

Protestantse Gemeente Leerdam

Vastgesteld door de Algemene Kerkenraad op 21 april 2022

1. Veilige gemeente

De Protestantse Gemeente Leerdam (hierna: PGL) kiest ervoor een veilige gemeente te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten binnen de gemeente geen misbruik van hun positie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De algemene kerkenraad stelt daarvoor vertrouwenspersonen aan.

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen. Vertrouwenspersonen zijn de personen die in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht vragen voor preventie van misbruik en alert zijn op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

Er zijn twee vertrouwenspersonen, een man en een vrouw. Gemeenteleden hebben daardoor een keuze wie ze willen benaderen. De vertrouwenspersonen hebben daardoor iemand om mee te overleggen en samen te werken.

De vertrouwenspersonen volgen het meldprotocol, zie bijlage. Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, de melder bijstaan in gesprekken met anderen en bij aangiftes en klachtenprocedures. Zij doen geen werk waar anderen in gespecialiseerd zijn. Dat betekent dat zij niet aan waarheidsvinding doen, zij gaan niet zelf op onderzoek uit, zij zijn geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat, zij zijn geen aanspreekpunt voor 'gewone' kerkelijke conflicten. Zij staan naast het gemeentelid dat zich bij hen meldt en ondersteunen die persoon.

De vertrouwenspersonen zijn bekend met de PGL, maar zijn geen ambtsdrager of bekleden geen positie die hen in conflict kan brengen met hun functie van vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersonen werken in opdracht van, maar niet namens de algemene kerkenraad. Zij kunnen onafhankelijk van de algemene kerkenraad handelen.

Jaarlijks worden de vertrouwenspersonen uitgenodigd voor een gesprek met de algemene kerkenraad, waarbij zij (geanonimiseerd) verslag doen van hun werkzaamheden en invulling kunnen geven aan hun taak om aandacht te vragen voor de 'veilige gemeente' (zie hieronder bij 2. Taken). Daarnaast mogen zij zelf verzoeken om een gesprek met de algemene kerkenraad indien daar aanleiding toe bestaat.

De algemene kerkenraad benoemt personen die naar zijn oordeel voldoen aan het profiel zoals hierna onder 3 weergegeven en in staat worden geacht de taken zoals hierna onder 2 weergegeven in overeenstemming met dit beleid uit te voeren. Te maken kosten door de vertrouwenspersonen worden in voorafgaand overleg met het College van Kerkrentmeesters vergoed.

Vertrouwenspersonen tekenen een geheimhoudingsverklaring, waarin zij verklaren geheim te zullen houden dat wat hun bij de uitoefening van hun taak vertrouwelijk wordt meegedeeld, tenzij het meldingsprotocol daarop een uitzondering maakt. Zij overhandigen bij de start van hun werk ook een VOG aan de algemene kerkenraad.

2. Taken

Voorlichting en preventie

- Toegankelijk zijn voor gemeenteleden.
- Aanjager zijn van praten over 'veilige gemeente' op verschillende niveaus van het kerkenwerk.

Signaleren

- Alert reageren op signalen van mogelijk misbruik, zie meldprotocol.

Opvang en begeleiding

- Eerste aanspreekpunt en steun voor mensen uit de gemeente die in vertrouwen iets kwijt willen over wat er in de gemeente gebeurt of waar ze zich zorgen over maken.
- Bij strafbare feiten de politie op de hoogte brengen wanneer melder daar niet toe in staat is of bij een levensbedreigende situatie.
- Meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden, zie meldprotocol.
- Op verzoek van en met instemming van de melder deze vertegenwoordigen.

Informereren en adviseren

- Melders en anderen adviseren over mogelijke vervolgtrajecten.
- Zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of juridische hulp (bijv. advocaat via het Landelijk advocaten netwerk gewelds- en zedenslachtoffers).

Persoonlijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling

- Volgen van relevante cursussen, bijwonen van regionale intervisiebijeenkomsten, studiedagen en vergelijkbare bijeenkomsten.
- Bijhouden van een persoonlijke registratie.
- Vanuit deze registratie jaarlijks rapporteren aan de algemene kerkenraad waarbij omstandigheden en personen onherkenbaar zijn, de rapportage is voorzien van een analyse en zo nodig beleidsaanbevelingen.

3. Profiel van de vertrouwenspersoon

Kennis en vaardigheden, waarbij te denken is aan:

- HBO of WO werk- en denkniveau.
- In staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek.¹
- In staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen.
- Communicatief vaardig.
- Aantoonbare kennis van de problematiek van machtsmisbruik (na volgen van scholing).
- Kennis van de sociale kaart, waaronder SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie.
- Kennis van de kerk (cultuur en structuur).

Persoonlijke kenmerken

- Integere en evenwichtige persoonlijkheid.
- Luisterende en respectvolle houding.
- Empathisch vermogen.
- Betrouwbaar.
- Onbevooroordeeld, open en neutraal.
- Inzicht in eigen handelen en reflectief.
- Kan flexibel inspelen op wisselende situaties.
- Grenzen kunnen stellen aan wat een ander mag verwachten en verwachtingen kunnen managen.
- Lid van de Protestantse Kerk in Nederland.

¹ *Afweging bij conflict van plichten: U moet de geheimhouding niet al doorbreken als een van de criteria van toepassing is, maar pas als ze allemaal van toepassing zijn:*

- *U heeft alles gedaan om toestemming van betrokkene te krijgen dan wel u bent ervan overtuigd;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat het vragen van toestemming schadelijk is;*

- *U weet voor betrokkene of voor derden geen andere weg om tot een oplossing te komen dan door het doorbreken van de geheimhouding;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat geheimhouding voor betrokkene(n) of derden aanwijsbare en ernstige schade of gevaar oplevert;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat het doorbreken van de geheimhouding de schade aan betrokkene(n) dan wel aan derden voorkomt of beperkt;*

- *U doorbreekt de geheimhouding slechts zover als nodig is om het gevaar af te wenden of de schade te voorkomen;*

- *U komt in gewetensnood als u de geheimhouding handhaaft.*